

1940-44 Twee Meijelse onderwijzers werden slachtoffer

Een oude harde koffer met een paar kilo papier, zomaar door iemand ontdekt.

Kwam het pakket uit de verzameling van meester Cromptvoets die van 1936 tot 1970 hoofd van de 'jongensschool' was, had ooit een administrateur de stukken aan de kant gezet of waren de paperassen op een andere manier verdwaald uit het archief van de parochie St. Nicolaas te Meijel? Het kerkbestuur was immers van 1929 tot 1965 ook bestuur was van de jongensschool op de Mortel. Het gehele pakket is opgenomen in het archief van de parochie, dat in het gemeentehuis van Peel en Maas opgeborgen is.

Twee stukken trokken bijzondere aandacht, een briefje van meester Louis Rouschop en een doodsprentje van meester Rien Berben, zijn vader en zijn zus.

In begin 1939 poseerden de leerkrachten van de jongensschool, de H. Hartschool, voor de ingang van de school: vlnr. meester Rien Berben, meester W. Huskens, juf Miet Veltmans 'Keube Miet', hoofdmeester A. Cromptvoets en meester Louis Rouschop.

Louis Rouschop was op 13 september 1906 in Maastricht geboren als Ludovicus Hubertus Rouschop, zoon van Joannes Hubertus Rouschop en Maria Joanna Houben. Hij werd op 4 mei 1934 als onderwijzer aan de jongensschool te Meijel benoemd.

Rien Berben was op 20 februari 1908 in Heythuysen geboren als Renier Joseph Berben, zoon van Hendricus Hubertus Berben en Maria Hubertina Custers. Ook hij werd onderwijzer aan de jongensschool in Meijel en wel vanaf 1 juni 1936.

Louis, Rien en de oorlog

Louis Rouschop vond, wonend bij Frans Pluijm van hotel De Zwaan al snel zijn draai in Meijel en kreeg er verkering met Leentje Pluijm. De bruidsjurk was al uitgezocht, maar zou later gedragen worden door de bruid van broer Jan Pluijm.

Louis ontving in die dreigende tijd een oproep voor het leger. Hij werd op 11 mei 1939 dienstplichtig soldaat in het Nederlandse leger, 1-II-37 R.I. ofwel het zevenendertigste Regiment Infanterie (na 1947 Limburgse Jagers).

Op 2 januari 1940 schreef hij vanuit Sittard het genoemde briefje aan 'Geachte vriend C.' (Crompvoets). Hij meldde wat hij van mei 1939 tot januari 1940 aan soldij ontvingen had, 36 gulden en 74 cent. Hij beschreef ook hoe druk hij het had als soldaat in de kantine, met daarnaast de administratie en het openen en sluiten. Een commandant was er niet en verscheidene collega's lagen in het hospitaal.

Toen kwam de inval van de Duitsers op 10 mei 1940. We lezen in het verhaal van Jan Dohmen en in de geschiedenis van 1-II-37 R.I. wat er met Louis Rouschop en zijn kameraden gebeurd is op die tiende mei. Zijn afdeling van het regiment onder leiding van kapitein Heijnsens had als opdracht de brug over het Julianakanaal bij Berg aan de Maas te verdedigen. Als dat niet lukte, moesten de soldaten de brug de lucht in laten vliegen. Een deel van de afdeling werd al snel krijgsgevangen gemaakt door de als Nederlandse soldaten verklede Duitse overvallers onder commando van luitenant Kürschner.

Anderen, onder wie Louis, trokken zich al vechtend en verdedigend terug door het wa-

ter van de Maas in de richting van het Belgisch grondgebied.

De mannen zaten in het water tussen mitrailleur- en granaatvuur van Duitsers aan de oostkant en Belgen aan de westzijde in het plaatsje Meeswijk.

Vijf van hen, Bram Bogers, Jan Dohmen, Joannes Rademakers, Louis Rouschop en Pieter

Scheffers overleefden de beschietingen niet.

Het gebeurde op 10 mei 1940 rond vijf uur in de morgen, voor dag en dauw dus.

Ze werden ieder in een deken gewikkeld en begraven, eerst in Meeswijk (België) en vervolgens op 14 mei in een voorlopig en gemeenschappelijk graf in Berg/Urmond. Later is Louis Rouschop begraven op het Militair Ereveld Grebbeberg met vermelding

van zijn naam op gedenkorden in Berg aan de Maas, aan de St. Servaasbrug in Maas-tricht en in Meijel bij het oorlogs-vredes-monument.

Met **Rien Berben** uit Heythuysen ging het heel anders. Hij bleef in Meijel lesgeven in zoverre de oorlogsomstandigheden dat mogelijk maakten.

Meester Rien (Nierke) Berben ontspannen in de klas

Op 15 november 1944 ging het mis. Dat was in de tijd dat Heythuysen al bevrijd leek en dat Meijel bijna bevrijd was. In de vroege morgen van die vijftiende november bliezen de Duitsers in een laatste offensief de molen van Heythuysen op, onherstelbaar.

De geallieerden waren in aantocht, maar de bezetter

gaf nog aan drie militairen de opdracht om de kerk van Hey-

thuysen op te blazen. Pater Samuel stuurde de mensen in allerijl naar huis. De drie Duitse soldaten brachten rond één uur ontploffingsmateriaal aan in de toren, een doffe knal, een steekvlam uit de galmgaten, maar de kerk bleef staan. Een van de soldaten probeerde de toren nog te verwoesten met een pantservuist, maar een granaatinslag joeg hen op de vlucht. De kerk bleef gespaard en nog diezelfde dag werd Heythuysen bevrijd.

Van de familie Berben beleefden niet alle leden het moment van die bevrijding. Zij hadden zich terug getrokken in een schuilkelder, voelden zich veilig. Van welke kant het vernietigende geweld kwam is niet duidelijk, maar de schuilkelder werd verwoest. Vader Hendricus Berben, zus Anna Berben en Rien Berben, de Meijelse onderwijzer, vonden daarbij de dood, een paar uur voordat ook voor hen de oorlog voorbij geweest zou zijn.

henk willems